

1. november 2008

arbejderbevægelsens erhvervsråd

af Sigrid Dahl og specialkonsulent
Mie Dalskov tlf. 33 55 77 20

FLERE INDVANDRERE KOMMER I BESKÆFTIGELSE

Højkonjunktoren fra 2004 og frem har fået flere indvandrere og efterkommere ind på arbejdsmarkedet. De nyeste tal viser imidlertid, at det især er de unge, der er kommet i beskæftigelse. Samtidig er der store forskelle i, hvilke kommuner, der har succes med at få indvandrere og deres efterkommere ind på arbejdsmarkedet.

Resumé: Antallet af indvandrere og efterkommere i beskæftigelse er steget med 25,5 procent fra 2004 til 2007. Dette er markant højere end den generelle vækst i beskæftigelsen på 4,3 procent. Mens beskæftigelsen er steget for indvandrere i alle aldersgrupper, har stigningen imidlertid været størst for de 16-24-årige. Denne aldersgruppe har haft en stigning i beskæftigelsen på næsten 40 procent fra 2004 til 2007, mens beskæftigelsen for de 50-66-årige i samme periode kun er steget med omkring 19 procent.

Samtidig er der store kommunale forskelle på beskæftigelsen for indvandrere og efterkommere. Hvor mere end to ud af tre indvandrere og efterkommere er i beskæftigelse i de bedste kommuner, er det kun knap hver anden, der er i beskæftigelse i de dårligste kommuner. Særlig interessant er det, at flere af de tre store kommuner som Århus, Odense og Aalborg er blandt de fem bundkommuner med beskæftigelsesfrekvenser omkring 50 procent, mens en kommune som Vallensbæk, der har en relativt høj andel af indvandrere, ligger på en andenplads med hensyn til beskæftigelsesfrekvens for indvandrere. Der er altså i flere kommuner et åbenbart potentiale for at øge beskæftigelsen for indvandrere og efterkommere.

Med den nye konjunktursituation kan det blive en udfordring at fastholde de indvandrere og efterkommere, der er kommet i beskæftigelse i løbet af højkonjunktoren. Med udsigt til stigende ledighed er der risiko for, at en række af de svage grupper, der under højkonjunktoren har fået fodfæste på arbejdsmarkedet, kommer til at miste deres job samtidig med, at deres tilgang til arbejdsmarkedet falder. Det er afgørende, at de gevinster, som er høstet under de seneste års højkonjunktur, ikke tabes på gulvet, fordi de økonomiske konjunkturer vender. Blandt andet fordi, at tilknytning til arbejdsmarkedet er et vigtigt element i en vellykket integrationsproces.

Flere indvandrere i beskæftigelse – størst stigning for de unge

Som tabel 1 viser, er beskæftigelsen for indvandrere og efterkommere i alderen 16-66 år steget med 25,5 procent fra 2004 til 2007. Til sammenligning er den samlede beskæftigelse for personer i den arbejdsdygtige alder steget med 4,3 pct. over perioden.

Tabel 1. Udviklingen i beskæftigelsen for 16-66-årige. 2004-2007

	2004	2005	2006	2007	Ændring 2004-2007
	Antal personer				Procent
Danskere	2.462.278	2.460.695	2.490.208	2.535.154	3,0
Indvandrere og efterkommere	157.876	165.450	178.582	198.201	25,5
I alt	2.620.154	2.626.145	2.668.790	2.733.355	4,3

Kilde: AErådet på baggrund af DST, IDA-registret

Sættes beskæftigelsen i forhold til befolkningen, ses det, at beskæftigelsesfrekvensen for indvandrere og efterkommere er steget fra 50,7 procent i 2004 til 57,4 procent i 2007, jf. tabel 2. Væksten i beskæftigelsen har altså været højere end befolkningsvæksten for indvandrere og efterkommere. Den gode beskæftigelsesudvikling har således betydet, at indvandrere og efterkommere har fået langt bedre fodfæste på arbejdsmarkedet. Dette er en positiv udvikling både for samfundet og for den enkelte, der kommer i beskæftigelse. Vi får i fremtiden brug for alle de hænder, der er til rådighed, og det er gavnligt for integrationen at få indvandrere og efterkommere ind på arbejdsmarkedet.

Tabel 2. Udviklingen i beskæftigelsesfrekvensen for 16-66-årige. 2004-2007

	2004	2005	2006	2007	Ændring 2004-2007
	Procent				Procentpoint
Danskere	74,5	74,6	75,6	77,0	2,4
Indvandrere og efterkommere	50,7	51,7	53,9	57,4	6,7
I alt	72,5	72,6	73,6	75,1	2,6

Kilde: AErådet på baggrund af DST, IDA-registret

I tabel 3 er indvandrere og efterkommere delt op på aldersgrupper. Beskæftigelsen er steget for alle tre aldersgrupper, men stigningen har været størst for de 16-24-årige. Denne aldersgruppe har haft en stigning i beskæftigelsen på 39,7 procent fra 2004 til 2007. Af tabellen ses det også, at der har været

en tendens til, at jo yngre gruppe, jo større har væksten i beskæftigelsen været.

Tabel 3. Udviklingen i beskæftigelsen for indvandrere og efterkommere fordelt på aldersgrupper 2004-2007

	2004	2005	2006	2007	Ændring 2004-2007
	Antal personer				Procent
16-24 år	25.465	27.132	30.641	35.578	39,7
25-49 år	104.703	109.521	117.427	129.627	23,8
50-66 år	27.708	28.797	30.514	32.996	19,1
I alt	157.876	165.450	178.582	198.201	25,5

Kilde: AErådet på baggrund af DST, IDA-registret

Beskæftigelsesfrekvensen er ligeledes steget for alle tre aldersgrupper, hvor stigningen igen har været størst for de 16-24-årige, jf. tabel 4. Beskæftigelsesfrekvensen for de 16-24-årige overhalede i 2006 beskæftigelsesfrekvensen for de 50-66-årige.

Tabel 4. Udviklingen i beskæftigelsesfrekvensen for indvandrere og efterkommere fordelt på aldersgrupper. 2004-2007

	2004	2005	2006	2007	Ændring 2004-2007
	Procent				Procentpoint
16-24 år	42,5	43,6	47,1	51,8	9,3
25-49 år	55,1	56,4	58,9	62,7	7,6
50-66 år	45,2	45,1	45,8	47,3	2,1
I alt	50,7	51,7	53,9	57,4	6,7

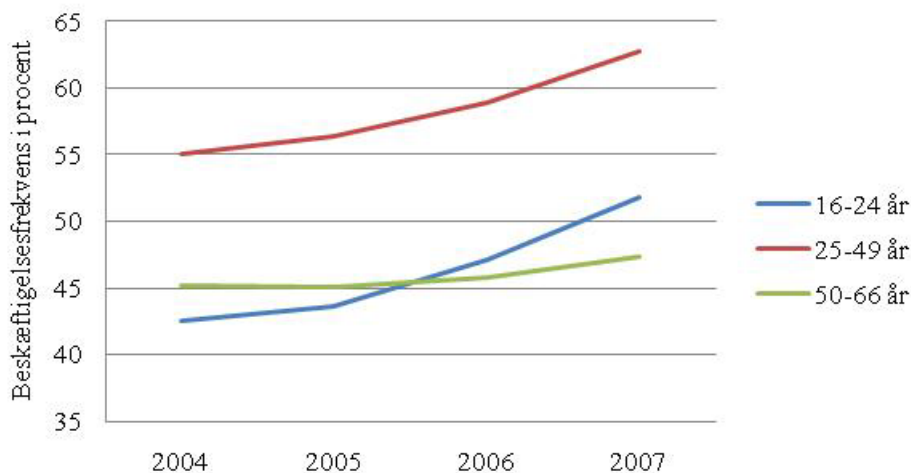
Kilde: AErådet på baggrund af DST, IDA-registret

Udviklingen i beskæftigelsesfrekvensen for indvandrere og efterkommere ses også af figur 1. Her ses det tydeligt, at beskæftigelsesfrekvensen er vokset kraftigt for de 16-24-årige og de 25-66-årige, mens de 50-66-årige kun har haft en svag vækst. Det fremgår også klart, at beskæftigelsesfrekvensen for de 16-24-årige fra 2006 overstiger beskæftigelsesfrekvensen for de 50-66-årige.

At det især er de unge indvandrere og efterkommere, der har fået bedre fodfæste på arbejdsmarkedet tyder på, at integrationen af de unge har været bedre end for de ældre generationer. Det er vigtigt at fastholde de unge indvandrere, der er kommet i beskæftigelse på arbejdsmarkedet. Hvis det lykkes vil man i fremtiden se en større stigning i beskæftigelsen for de ældre

indvandrere og efterkommere, når den unge generation rykker op i de ældre aldersgrupper.

Figur 1. Udviklingen i beskæftigelsesfrekvensen for indvandrere og efterkommere fordelt på aldersgrupper. 2004-2007

Kilde: AErådet på baggrund af DST, IDA-registret

Udviklingen regionalt og kommunalt

I tabel 5 er gruppen af indvandrere og efterkommere delt op på regioner. Beskæftigelsen er steget i alle fem regioner, men stigningen har været størst for region Syddanmark og Midtjylland, der har haft stigninger i beskæftigelsen på 32,5 procent og 32,9 procent.

Tabel 5. Udviklingen i beskæftigelsen for indvandrere og efterkommere fordelt på regioner. 2004-2007

	2004	2005	2006	2007	Ændring 2004-2007
	Antal personer				Procent
Region Hovedstaden	80.934	84.280	89.969	97.988	21,1
Region Sjælland	16.165	17.010	18.497	20.582	27,3
Region Syddanmark	25.925	27.720	30.373	34.358	32,5
Region Midtjylland	25.878	27.166	30.024	34.389	32,9
Region Nordjylland	8.974	9.274	9.719	10.884	21,3
I alt	157.876	165.450	178.582	198.201	25,5

Kilde: AErådet på baggrund af DST, IDA-registret

Beskæftigelsesfrekvensen for indvandrere og efterkommere er ligeledes steget for samtlige regioner fra 2004 til 2007, jf. tabel 6. Stigningen har været størst for Region Sjælland, Syddanmark og Midtjylland med stigninger på 8 og 9 procentpoint. Væksten skal ses i sammenhæng med, at disse regi-

oner havde relativt lave beskæftigelsesfrekvenser i 2004 i forhold til Region Hovedstaden. Stigningen i beskæftigelsesfrekvensen for disse regioner har kun lige bragt dem på niveau med Region Hovedstaden i 2007.

Tabel 6. Udviklingen i beskæftigelsesfrekvensen for indvandrere og efterkommere fordelt på regioner. 2004-2007

	2004	2005	2006	2007	Ændring 2004-2007
	Procent				Procentpoint
Region Hovedstaden	52,9	53,5	55,5	58,2	5,3
Region Sjælland	49,8	50,9	53,6	57,7	7,9
Region Syddanmark	48,3	49,9	52,7	56,9	8,5
Region Midtjylland	48,4	49,5	52,3	56,6	8,2
Region Nordjylland	47,7	49,1	50,2	54,4	6,8
I alt	50,7	51,7	53,9	57,4	6,7

Kilde: AErådet på baggrund af DST, IDA-registret

Af tabel 7 fremgår de fem top- og bundkommuner mht. beskæftigelsesfrekvensen for indvandrere og efterkommere i 2007. De fem bundkommuner har en beskæftigelsesfrekvens imellem 43 og 50 procent, mens den for topkommunerne ligger imellem 70 og 72 procent.

I toppen ligger Hedensted kommune med en beskæftigelsesfrekvens på 72,0 procent. Det skal dog bemærkes, at kommunen har en relativt lav andel af indvandrere og efterkommere, hvilket er generelt for topkommunerne. En undtagelse er Vallensbæk kommune, som kommer ind på en andenplads med en beskæftigelsesfrekvens for indvandrere og efterkommere på 71,6 procent. Dette er 14,2 procentpoint over landsgennemsnittet.

Tabel 7. Udviklingen i beskæftigelsesfrekvensen for udvalgte kommuner. 2007

	Andel af indvandrere og efterkommere	Beskæftigelsesfrekvens for indvandrere og efterkommere	Beskæftigelsesfrekvens for danskere
Procent			
Top 5			
Hedensted	3,9	72,0	82,0
Vallensbæk	12,8	71,6	81,0
Ringkøbing-Skjern	5,6	70,7	81,1
Allerød	7,0	69,1	83,8
Vejen	5,4	69,1	79,4
Bund 5			
Langeland	4,7	50,1	66,7
Århus	12,8	49,6	76,4
Odense	12,5	49,6	74,1
Aalborg	7,3	49,3	73,3
Lolland	6,0	43,8	65,1
Landsgennemsnit	9,5	57,4	77,0

Anm.: Kommunerne Ærø, Læsø, Samsø og Fanø er ikke medtaget

Kilde: AErådet på baggrund af DST, IDA-registret

Helt i bunden ligger Lolland Kommune med en beskæftigelsesfrekvens for indvandrere og efterkommere på 43,8 procent, dvs. at under hver anden er i arbejde. Dette skal dog ses i sammenhæng med, at beskæftigelsesfrekvensen for danskere også er relativt lav. Det ses, at beskæftigelsesfrekvensen for danskere i de fem bundkommuner generelt ligger lavere end for de fem topkommuner.

Det ses også, at de tre store kommuner Århus, Odense og Aalborg er blandt de fem bundkommuner med beskæftigelsesfrekvenser omkring 50 procent. Til sammenligning havde Københavns kommune en beskæftigelsesfrekvens for indvandrere og efterkommere på 54,9 procent, jf. tabel 8, kun 2,5 procentpoint under landsgennemsnittet. Hertil kommer, at Københavns kommune har den fjerde højeste andel af indvandrere og efterkommere på 20,0 procent.

Tabel 8. Udviklingen i beskæftigelsesfrekvensen for kommuner med en høj andel af indvandrere og efterkommere. 2007

	Andel af indvandrere og efterkommere	Beskæftigelsesfrekvens for indvandrere og efterkommere	Beskæftigelsesfrekvens for danskere
Procent			
Ishøj	29,3	64,4	75,8
Brøndby	24,7	60,0	74,5
Albertslund	24,4	59,5	74,3
København	20,0	54,9	77,3
Landsgennemsnit	9,5	57,4	77,0

Kilde: AErådet på baggrund af DST, IDA-registret

Af tabel 8 fremgår de fire kommuner i Danmark med den højeste andel af indvandrere og efterkommere. Med undtagelse af Københavns kommune har alle beskæftigelsesfrekvenser for indvandrere og efterkommere, der er højere end landsgennemsnittet. Samtidig er beskæftigelsesfrekvensen for danskere i de tre kommuner under landsgennemsnittet. Forskellen i beskæftigelsesfrekvensen mellem danskere og indvandrere og efterkommere er således 5-10 procentpoint mindre end for landsgennemsnittet. Disse kommuner har altså, på trods af en høj andel af indvandrere og efterkommere, en relativ lille forskel i beskæftigelsesfrekvensen mellem danskere og indvandrere og efterkommere.

Nye konjunkturer – nye udfordringer

De seneste års højkonjunktur har fået flere indvandrere og efterkommere ind på arbejdsmarkedet. Analysens viser imidlertid, at der stadig er et stort potentiale for at få flere i beskæftigelse i de kommuner, der har en lav beskæftigelsesfrekvens for indvandrere og efterkommere. De kommuner, der har en lav beskæftigelsesfrekvens bør lære af de kommuner, som har haft succes med at få indvandrere og deres efterkommere ind på arbejdsmarkedet. Det kan have afgørende betydning for både den enkeltes integration og samfundet.

Tilknytning til arbejdsmarkedet er et vigtigt element i en vellykket integrationsproces. Med udsigt til stigende ledighed er der risiko for, at en række af de svage grupper, der under højkonjunkturen har fået fodfæste på arbejdsmarkedet, kommer til at miste deres job samtidig med, at deres tilgang til arbejdsmarkedet falder. De grupper, der har været de sidste til at komme i beskæftigelse under højkonjunkturen vil også være de grupper, der først ryger ud af arbejdsmarkedet, hvis lavkonjunkturen for alvor bider sig fast.

I den nye konjunktursituation bliver det derfor en udfordring at fastholde de indvandrere og efterkommere, der er kommet i beskæftigelse i løbet af højkonjunkturen. Det er afgørende, at de gevinster, som er høstet under de seneste års højkonjunktur, ikke tabes på gulvet, fordi de økonomiske konjunkturer vender. I sidste ende kan stigende udstødning og marginalisering af indvandrere og deres efterkommere fra arbejdsmarkedet betyde, at samfundet kommer til at betale i høj pris i form af stigende overførelsesindkomster og flere sociale problemer.